

Francišek Štrukelj-Jaroslav.

(Spisal ¹⁾ dr. Fr. L.)

I.

Od l. 1870. smo med pisatelji mnogokrat srečali ime Jaroslav. Dolgo nisem vedel, kdo je ta mož, ki tako marljivo piše v „Novice“. Naposled sem zvedel, da je Jaroslav upokojeni duhovnik na Šmarni gori Francišek Štrukelj, katerega so prijatelji te gore dobro poznali, pa tudi pomilovali zaradi njegove neprestane bolehnosti. Pomiloval sem ga tudi sam, zakaj nisem mogel opaziti, da bi se bil v pogovoru kdaj zasmel, da bi bil pokazal kdaj veselje do družbe ali zabave, da bi se bil kdaj čutil res srečnega in zadovoljnega. Vendar je imel jedno veselje: to so bile njegove knjige, in jedno priljubljeno delo: to je bilo pisateljevanje. Sedaj počiva njegovo truplo že štiri leta na Šmarni gori, a te-le vrstice naj mu bodo skromen spominik, da ga Slovenci ne pozabijo.

Francišek Štrukelj se je rodil v Št. Vidu pri Ljubljani na šte. 20., v tedaj tako zvani Matijakovi hiši, kjer je pa sedaj velika župana Belca hiša. Njegov oče Jožef je bil kajžar in čevljar, mati je bila Marijana, ro-

jena Robida. Bila sta sicer bolj ubožna, a jako delavna in pogumna. Oče se je ukvarjal z rokodelstvom, mati pa z vrtom in z nekaj njivami. Prodala sta staro kajžo in si poleg nje sezidala lično hišico sredi malega vrta, nasajenega z drevjem. Imela sta troje otrok:

starejši je bil naš ‚France‘ (tako so ga imenovali), dve leti mlajša je bila hči Micika, in najmlajši je bil sin Andrej. France se je rodil dné 29. listopada l. 1841. in je bil že v prvi mladosti bolehen otrok. Bil pa je jako pobožnega srca, ki je imel veselje samo za cerkev in njena opravila. Stregel je pri maši, doma pa je sam oltarčke postavljaj, maševal in pridigal, in ob tem mu je moral biti bratec za strežnika, sestra pa za pevko. Imel je jako dober spomin in je otrokom pripovedal, kar je tu ali tam slišal. V domači šoli se je lepo vedel in bil

Fr. Štrukelj-Jaroslav.

posebno miren; tudi se je prav marljivo učil; zato je bil nanj pozoren tedanji šentviški župnik Blaž Potočnik in je nagovarjal stariše, da naj ga dadó še nadalje v šolo. Izprva niso imeli poguma, a naposled so se le udali prigovarjanju in poslali Franceta v Ljubljano. Šlo je, toda jako trdo. Mati je

¹⁾ Največ poročil o pokojnem pisatelju Fr. Štruklju mi je podala njegova sestra Micika, nekoliko njegov poslednji cerkvenik, gosp. župnik J. Ažman, in gosp. Fr. Rebol z nabiranjem literarnega gradiva.